

kijk rond en word wakker

kijk rond en word wakker wees waakzaam en fris kom op voor wie zwakker en weerlozer is

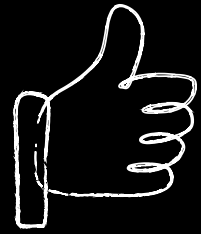
aan werkloze mensen verspreid in de stad beluister hun wensen en effen het pad

volg vrij je geweten misschien op de tast wees als de profeten geef hoop en houvast

heb genoeg vertrouwen verwijder ballast laat niets je benauwen kies zelf wat je past

kom tijdig tot inkeer bepaal mee het lot leg alles weer neer in de handen van God

Hilde Van Parys

hoog tijd voor een nieuw recept

hoog tijd voor een nieuw recept als het oude niet meer werkt durf veranderen van concept wanneer dat teveel inperkt

kies voor andere ingrediënten gooi het roer eens grondig om herschik zuurverdiende centen herverdeel de eigendom

luister met oprechte aandacht naar wie niets te zeggen heeft kijk verwonderd naar de kracht van wie om een ander geeft

een nieuw tijdperk inluiden vraagt om creatieve moed met een mix aan andere kruiden smaakt het leven misschien goed

Hilde Van Parys

knelpunberoep

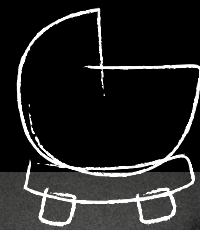
mensen gezocht:

mensen die een hart hebben voor wie werk zoekt mensen die een neus hebben voor verborgen talenten mensen die oog hebben voor de waarde van ervaring mensen die oor hebben voor oplossingen bij problemen mensen die de hand reiken aan wie moeite doet of heeft mensen die kunnen lezen tussen de regels van een cv mensen die kansen zien in diversiteit, in taakverdeling mensen die een lans breken voor een trager ritme, voor meer welzijn

mensen die ruimdenkend, flexibel warm en onthaldend zijn mensen die mens willen worden

mensen die in aanmerking komen voor deze vacature mensen die dit knelpunberoep op de arbeidsmarkt wel zien zitten

Hilde Van Parys

wereldkeuken

er zijn geen gemakkelijke recepten om de wereld te verbeteren of het moest zijn dat herverdelen inleveren, ontwapenen een fluitje van een cent was

de ingrediënten om een deelmaaltijd te bereiden zijn nochtans simpel: liefde, eenvoud, goedheid, rechtvaardigheid

ze liggen thuis in mijn voorraadkast zijn onderling goed te combineren al vraagt het wel tijd en oefening om nieuwe recepten uit te proberen om te durven herbeginnen als het eens mislukt

haal ook de vergeten groenten maar boven: genade, mededogen, dienstbaarheid, vergevingsgezindheid herinner je hoe het smaakt als je ze in de juiste verhouding gebruikt

vergeet vooral niet: het snuifje geduld het kruidentuiltje respect, moed, medeleven

je hoeft geen masterchef te zijn geen voedingsexpert om je te wagen aan de wereldkeuken

als je maar goede recepten in huis hebt

Hilde Van Parys

Deel 3. Bezinnen: aanbod voor scholen, groepen, instellingen.

Een zeer diverse groep mensen gaat aan de slag met de campagne. Ieder legt zijn eigen accenten. We houden van maatwerk en werken een zeer ruim en divers aanbod uit om te vieren of bezinnen in al deze verschillende groepen. We geven je graag enkele wegwijzers om vlot aan de slag te gaan op maat van jouw groep.

1. Wegwijzers voor bezinnen met verschillende doelgroepen

1.1 Campagneklassiekers

Tafelgesprekken

Drie keer drie mensen rond de tafel, elk met hun eigen deskundigheid. Ze gaan in gesprek over armoede en waardig werk waarbij ze zowel de problematiek schetsen als kijken naar oplossingen. Ongelooflijk boeiende input voor iedereen die meer wil weten over de campagne. Gratis te bekijken op het YouTube kanaal van Welzijnszorg.

Jongerenreportage

Vier jongeren mogen hun talenten verkennen en vertellen daarbij over hun dromen voor de toekomst. Bij de reportage hoort een verwerkingsbrochure. Zeker op maat van het secundair onderwijs, maar eigenlijk voor iedereen die zich wil laten raken door de verhalen van deze sterke jongeren. Gegarandeerd stof tot nadenken.

Te bestellen via de webshop van Welzijnszorg.

Adventskalender

Vier weken bewust op weg naar Kerstmis met bezinning, verhalen van armoedebestrijders, gebeden, het dagboek van Robby en elke dag een klein opstapje voor kinderen. Omdat de kalender als een mozaïek de advent en de campagne aanbiedt in korte stukjes, is hij ook handig voor doe-het-zelvers of voor korte tekstjes voor bv. Kerk & Leven.

Te bestellen via de webshop van Welzijnszorg.

Tekstenboekje 'Warm werk'

Een handig klein boekje bomvol bezinnende teksten, getuigenissen, korte methodieken en doordenkers. Blijft ook lang na de campagnetijd bruikbaar.

Te bestellen via de webshop van Welzijnszorg.

Verhalen van armoedebestrijders

Maak het campagnethema heel concreet door een ervaringsverhaal van mensen in armoede of van een medewerker uit een van de projecten die Welzijnszorg steunt.

- In de Tafelgesprekken komen armoedebestrijders en mensen met armoede-ervaring aan het woord. Ook in het audiovisueel materiaal dat we voorgaande jaren maakten, zijn straffe armoedebestrijders aan het woord. Ga op verkenning, ze zijn ook dit jaar goed inzetbaar. Je vindt ze op het YouTube kanaal van Welzijnszorg.
- Op onze website lees je verhalen van sterke armoedebestrijders. Er is vast eentje uit je regio of dat aansluit bij jullie interesse of werking. welzijnszorg.be/wie-help-je
- Sommige organisaties willen bij jullie komen vertellen over hun werking. Op onze website vind je een overzicht van alle projecten en hun aanbod welzijnszorg.be/projecten en op de site www.welzijnschakels.be vind je een overzicht van de Welzijnsschakels in jouw regio. Onze medewerkers in de regionale diensten kunnen je de nodige contactpersonen aanbevelen of jullie helpen om een keuze te maken. Afspraken over vergoeding vind je op onze site.

1.2 In het onderwijs

Basisonderwijs

- In de adventskalender staat elke dag een klein opstapje voor kinderen. Een vraag, een opdracht, een doordenker om elke dag vijf minuutjes bij de advent en de campagne stil te staan.
- In deel 3.3 van deze bundel staat extra tips om met het aanbod uit de adventskalender een bezinningsmomentje met kinderen uit te werken.

Secundair onderwijs

- De jongerenreportage is zeker op maat van leerlingen voor het secundair onderwijs. Met de verwerkingsbrochure heb je kant-en-klaar materiaal. Meer info en bestellen via www.welzijnszorg.be/webshop.
- Bij de bezinningsmodellen (deel 3.2) vind je zeker een aanbod op maat van jullie klas of school.
- In het Tekstenboekje 'Warm werk' staan teksten, getuigenissen en korte methodiekjes waar je zelf creatief mee aan de slag kan.

1.3 Voor verenigingen en groepen

- Bij de bezinningsmodellen (deel 3.2) vind je zeker inspiratie op maat van jullie groep of vereniging.
- Een echte aanrader is de Warme Wandeling, een sfeervolle activiteit in het teken van verbondenheid en solidariteit.
- Liever een inhoudelijke insteek? Organiseer een armoedewandeling in jouw buurt. Met een uitgewerkt draaiboek kan je de deelnemers meenemen in het verhaal van het armoedeweb aan de hand van affiches uit de voorbije campagnes van Welzijnszorg. De inhoud is voldoende divers zodat je zelf kan kiezen hoe zwaar of hoe luchtig jouw wandeling wordt. Meer info op www.welzijnszorg.be/wat-kan-je-doen/inhoudelijk-aanbod

1.4 Voor communicanten, catechesewerking, jeugdpastoraal

- Het bezinningsmoment voor kinderen (deel 3.3 van deze bundel) is ook inzetbaar in parochieverband, mits enkele aanpassingen, bijvoorbeeld als eerste lezing in een kinderviering of als catechese-activiteit.
- Pluswerkingen of jeugdpastoraal vinden bij de bezinningsmodellen (deel 3.2) voldoende basismateriaal om zelf iets uit te werken op maat van hun activiteit.

1.5 In zorginstellingen

- Voor een info- of themastand kan je aan de slag met de campagne-affiches en de campagnefolder. Een adventskrans kan het geheel wat extra uitstraling geven.
- In de adventskalender vind je de campagne in kleine stukjes. Hij kan een plaatsje krijgen in een gemeenschappelijke ruimte of je maakt een collage met (enkele van) de teksten en foto's.
- Bij bezinningsmodel 2 hoort een PowerPoint met foto's en spreuken. Hij is ook zonder bijkomende uitleg of methodiek bruikbaar. Heeft de instelling digitale infoborden, dan kan deze in loop getoond worden.
- Bij de bezinningsmodellen (deel 3.2) vind je basismateriaal om zelf iets uit te werken op maat van jullie bewoners.
- Voor een viering kan je putten uit de gebeden, teksten en homiliesuggesties uit de adventsvieringen. In de viering van de 3de zondag komt de campagne het sterkst aan bod.

2. Bouwstenen om een bezinning mee uit te werken

2.1 Zeg het met een liedje

We stellen drie liedjes voor waar je verder mee aan het werk kan. Ze zijn in het Nederlands en eerder rustig van sfeer. Ze zijn goed inzetbaar om een bezinningsmoment net dat tikkeltje meer te geven.

We geven steeds een korte inleiding en de liedtekst. De liedjes zelf zijn online gemakkelijk te vinden (bijv. via Spotify of YouTube) Combineer steeds met een (campagne-)inleiding, een ervaringsverhaal, een bezinnende tekst en/of oproep.

1. VOOR DE ZWIJGERS

Een eerbetoon aan alle mensen die ongezien hard werken, mensen die het verschil maken en opstaan voor anderen. Een warme oproep om koppig vol te houden het goede te doen. Maar ook een eerbetoon aan alle mensen die in moeilijke omstandigheden moeten werken en het best van zichzelf geven. Een teken van waardering, een eerste stap naar waardig werk.

Voor de zwijgers

Deze is voor de zwijgers
Voor de mond dicht mensen
Met weinig te bewijzen
Ga eens bij ze kijken

Deze is voor de dweilers
Met de kraan ver open
Ze weten niet van wijken
Van die eigenwijzen

Wie alleen maar opstaat voor zichzelf
Die mag weer gaan zitten
Ja, wie alleen maar opstaat voor zichzelf
Ga alsjeblieft weer zitten

Je staat in de weg van wie er moeten winnen
Van die ongeziene helden en heldinnen

Deze is voor de kleinen
Zij die aan het eind
De grootsten zullen blijken
Laat je niet misleiden

Deze is voor de strijders
Voor de niet loslaters
Die talkshowtafels mijden
Maar wel geschiedenis schrijven

Voor alle winnaars zonder erelijst
Voor alle redders zonder namen
De goede mensen zijn de meerderheid
Verstopt in het alledaagse

© *Tekst en muziek: Matthijn Buwalda,*
13 oktober 2022

2. ZO WIL IK LEVEN

Haast tegen beter weten in een hoopvol lied. Hoewel de wereld om ons heen er niet veelbelovend uitziet, toch een boodschap van vertrouwen. Als we het doen, dan komt het misschien wel goed. Past mooi bij de advent als een tijd van stilstaan om te kijken naar de wereld om ons heen en dan in beweging komen om het beter te maken.

Zo wil ik leven

Het lijkt soms of de wereld
Met plakband aan mekaar hangt
Wat nu nog niet instort
Kan het morgen begeven

Er is woede en weerzin
Er zijn tranen en onmacht
Kijk, de vlammen slaan over
Op ons samen leven

En ik weet niet, nee ik weet niet, 'k weet niet zeker hoe
Hoe het beter, hoe het beter, hoe het beter moet
Maar misschien kunnen we eens doen

Alsof de liefde al gewonnen heeft
Je wint als je vertrouwen geeft
Zo wil ik leven
Alsof er kracht zit in wat kwetsbaar is
En vriendelijk zijn z'n doel niet mist
Zo wil ik leven
Wie weet is het al waar

De wereld zit vol knopjes
Die allemaal niet werken
Maar ze laten ons denken
Controle te hebben

Over ziekte, gezondheid
Over leven en sterven
Maar het lukt ons niet eens
Onze onmacht te temmen

Alsof de nieuwe tijd vandaag begint
Zijn we allemaal huidskleurenblind
En maakt het niet meer uit van wie je houdt
Hebben we liever teveel liefgehad
Dan teveel aan ons gelijk gedacht
Is genade altijd sterker dan de fout
Altijd sterker dan de fout

© *Tekst en muziek: Matthijn Buwalda, 3 februari 2021*

3. JE MAG OOK VERLIEZEN

Een lied over kwetsbaarheid, een gevoel dat iedereen wel herkent. Maar ook een lied over troost en begrip. We staan allemaal wel eens aan beide kanten: soms voelen we ons gebroken en hebben we nood aan een veilige plek, soms kunnen (moeten!) wij zelf de haven zijn waar anderen tot rust kunnen komen.

Je mag ook verliezen

Wat als ik breek
Wat als ik niet kan zijn wat jij van mij verwacht
Wat als ik niet in het perfecte plaatje pas
Mag ik er dan zijn

Wat als ik faal
Wat als ik niet meer waarmaak waar ik ooit voor stond
Waar ik op hoopte ligt in scherven op de grond
Mag ik er dan zijn

Refrein

Je mag ook verliezen
Je mag ook verliezen
Jij hoeft niet altijd maar sterk te zijn
Zo hard gestreden
Gesmeekt en gebeden
Laat het maar los nu,
En kom maar bij mij

Ben ik genoeg
Ook als ik nooit meer het succesverhaal zal zijn
Wat als de pijn in mij een leven lang niet slijt
Is het dan goed

Mag ik nog mee
Als ik niet snel genoeg de antwoorden meer weet
Kan ik nog held zijn als de moed me steeds ontbreekt
Is dat ok?

Hier is een plek
Voor dwalers en falers
Hier is een plek
Voor als het mislukt
Kom als je moe bent
Verward en verslagen
Hier is een plek
Hier vind je rust

© *Matthijn Buwalda & Eline van Dijk, 2023*

2.2 Zeg het met een beeld

Beelden zeggen soms meer dan woorden. We gaan aan de slag met enkele campagnefoto's. Je kan ze als sfeermaker gebruiken of de deelnemers via onderstaande methodieken uitnodigen er over in gesprek te gaan.

Materiaal

Download de inspirerende PowerPoint via www.welzijnszorg.be/wat-kan-je-doen/inspiratie en laat de PowerPoint spelen in een loop. Of druk de PowerPoint een aantal keer af, waarbij elke dia op een aparte pagina staat. Verspreid de dia's over de tafel(s) zodat elk beeld goed zichtbaar is.

Methodiek

- Vraag de deelnemers om één pagina/dia te kiezen: degene die hen het meeste aanspreekt, inspireert of raakt, de foto of spreuk waar ze zich het meest in herkennen.
- Laat de deelnemers hun eigen keuze voorstellen. Stel hierbij bijvragen:
- Waarom heb je die dia gekozen?
- Wat vind je zo treffend aan het beeld of de uitspraak?
- Welk stuk van jezelf herken je er in? Of waar worstel je net mee?
- Welk gevoel geeft dit beeld jou?
- ...
- De deelnemers mogen elkaar ook bevragen, zodat uitwisseling ontstaat.

Variante

Voor deze methodiek maakten we een 'Doe-het-zelf'-PowerPoint met enkel foto's, zonder tekst. Download deze lege PowerPoint via www.welzijnszorg.be/wat-kan-je-doen/inspiratie en laat de PowerPoint spelen in een loop. Of druk de PowerPoint een aantal keer af, waarbij elke dia op een aparte pagina staat. Verspreid de dia's over de tafel(s) zodat elk beeld goed zichtbaar is.

Nodig de deelnemers uit om zelf de beelden aan te vullen. Er is geen goed of fout: het is een creatieve en intuïtieve opdracht. Afhankelijk van de groep kan je deelnemers individueel of per tafel laten werken.

Zet de deelnemers op weg met volgende vragen:

- Kies één of twee beelden die je erg aanspreken.
- Kijk naar de mensen. Wat zou hij/zij denken, voelen, hopen, dromen, vrezen, vragen, willen, eisen...
- Formuleer in een woord of een zin wat hij/zij te zeggen heeft aan jou en de andere deelnemers.
- Als de techniek het toelaat, kunnen jullie deze tekst invullen en zo een eigen inspirerende PowerPoint maken.

2.3 Verhalen van mensen die dagelijks strijden tegen armoede

Wanneer mensen die dagelijks geconfronteerd worden met armoede zelf het woord nemen, wordt het campagnethema heel concreet. In voorbereiding van de campagne ging Welzijnszorg in gesprek met verschillende mensen met armoede-ervaring of ervaring met drempels naar waardig werk. We schreven hun ervaringen zorgvuldig neer. We geven hier enkele fragmenten met suggesties voor besprekingsvragen.

Over werkbaar werk

"Er wordt ook meer van je verwacht. Vandaag plooi je acht handdoeken, morgen verwachten ze er negen. Je probeert altijd mee te zijn, waardoor de verwachtingen naar jou toe altijd maar hoger worden. Zo wordt je te ver geduwd. Ah, negen handdoeken dat lukt, probeer nu maar eens tien." *Getuigenis van R.*

"Ik heb nog bij bedrijf 'X' gewerkt, lopende band met stukwerk. Ze kwamen met de chronometer achter jou staan om te kijken hoe snel je het doet, wat er beter kan. En op de duur werden de prijzen per stuk verlaagd. Als je hetzelfde loon wil, moet je meer presteren." *Getuigenis van P.*

- In welke situaties voel jij je opgejaagd?
- Voel je je soms opgejaagd binnen je job, vrijwilligerswerk, huishoudelijk werk?
- Wat doe je dan zelf? Wat hoop je dat anderen dan voor jou doen?

Afkomst als drempel naar werk

“Na je gesprek weet je nooit of je werd afgewezen omwille van je afkomst of je competenties. Soms heb je er een echt een goed gevoel bij, van het gesprek en je antwoorden. En dan krijg je uiteindelijk te horen dat er een betere kandidaat is. Er is altijd wel een betere kandidaat.

Ik had gesolliciteerd bij een groot bedrijf en een goed gesprek gehad met de directeur van de dienst. Ik was tevreden. Ze zeiden dat de volgende uitnodiging met HR was voor contracten. Twee weken later krijg ik telefoon, dat er een betere kandidaat was. Maar hoe kan dat nu? De directeur, mijn directe baas, was blij dat ik zou kunnen starten. Maar die persoon van HR, die heb ik niet gezien, en die moest dan beslissen of ik de job had. Ik heb de job niet gekregen. Ik zal nooit weten of het puur discriminatie was, het kan ook iets anders zijn, maar het was wel heel raar.”
Getuigenis van P.

- Werk je samen met mensen met een niet-Belgische afkomst? In je buurt, vrije tijd, de school van de (klein-)kinderen? Hoe ervaar je dit?
- Kreeg je zelf ooit een negatief antwoord bij een sollicitatie zonder dat je goed kon inschatten waarom je werd afgewezen? Hoe voelde dat?
- Wat zou de overheid kunnen doen om uitsluiting op basis van afkomst tegen te gaan?

Diplomaveisten als drempel naar werk

“Veel mensen hebben veel ervaring, maar een diplomaveiste zorgt ervoor dat ze deze kennis en ervaring niet kunnen benutten.”
Getuigenis van R.

“Kijk naar de mens die voor u zit. Of niet eens kijken naar iemand die voor u zit, maar iemand

iets laten doen. We hadden iemand die kon naaien en goed met haar handen dingen deed. Je kan dat enkel zien als je haar dat eerst laat doen.”
Getuigenis van H., werkzaam in begeleiding van werkzoekenden

- Welk gevoel krijg je als je deze getuigenissen leest?
- Stootte je ook al een keer op drempels? In een werksituatie? Of elders?
- Is het opgelost geraakt? En hoe? Of werd het niet opgelost en wat waren de gevolgen?

Over jobkansen voor mensen zonder papieren
“Mijn droom en hoop is dat politici geen beloften maken gewoon om hun zitje te krijgen. Ik hoop dat ze onze wanhoop horen, dat mensen die hier al zo lang zijn documenten krijgen. Dan kunnen we teruggeven aan de samenleving. Wanneer je werkt, ben je niet afhankelijk van de overheid. Als alles ok zou zijn in onze herkomstlanden dan zouden we niet komen. We komen vanuit verschillende probleemsituaties. Je verlaat je land niet voor je plezier. Doe de deur open voor ons. Werk kan ons helpen. Ik hoop echt dat politici iets doen voor ons.”
Getuigenis van H.

- Probeer het gevoel te omschrijven van H.
- Had je ooit zelf een vergelijkbaar gevoel? Wat waren de omstandigheden?
- Wat zou je aan de politici willen zeggen in verband met jobkansen voor mensen zonder papieren?

Over een tweede (of derde) kans krijgen

“We hebben over veel dingen gepraat, maar niet over mensen die uit de gevangenis komen. Er was een jongen en die had een enkelband. Ze geven die geen kans op werk. En in discussie met hem gingen ze direct zeggen ‘je bent een dief’. Dan was ik aan het denken, ze moeten ook terug in de maatschappij. Maar de maatschappij aanvaardt hen niet. Als je buiten bent, moet je opnieuw beginnen. Je krijgt geen enkele kans en dan komen ze opnieuw in een moeilijke situatie.”
Getuigenis van A.

- Zou jij het moeilijk vinden om samen te werken met iemand die uit de gevangenis komt? Waarom wel, waarom niet?
- Het einde van de straf tijd mag niet het begin worden van een nieuwe ‘straf tijd’ waar mensen geen kansen krijgen. Ben je het hier mee eens? Waarom wel, waarom niet?
- Vind je dat de samenleving zorg moet dragen voor mensen die ooit in de fout gingen?

Over vrijwilligerswerk

“Wat ik erg vind is dat je de kansen niet krijgt op de arbeidsmarkt, ook al wil je werken. En dan als vrijwilliger kan je overal terecht en is er plots superveel werk. Dus als het betaald werk is, willen ze u niet, maar als het onbetaald werk is, dan willen ze u plots wel.”
Getuigenis op signaaldag

“Vrijwilligerswerk is een gevoelige, want het mooie is dat je vanalles kan uitproberen, maar het loopt mis als ze dit gaan inzetten en dan besparen op budgetten want de vrijwilligers vullen de gaten wel in.”
Getuigenis op signaaldag

- Doe je zelf vrijwilligerswerk? (Of vraag het iemand in de groep.) Wat is je grootste drijfveer om dit te doen?
- Wat zou er mis lopen, niet gebeuren, ander opgelost moeten worden indien je dit niet zou doen?
- ‘Vrijwilligers vullen de gaten wel wanneer er geen budget is’, welk gevoel geeft deze uitspraak jou?

2.4 Warme wandeling

Sinds we in coronatijden het wandelen herontdekt hebben, blijft het een populaire activiteit. De Warme wandeling biedt net dat ietsje meer.

Stippel een wandeling uit en maak je leden, leerlingen, ouders, deelnemers... warm om mee te doen. Elk groepje wandelt op zijn eigen tempo en krijgt bij de start een zakje met een tiental tekstkaartjes. Deze tekstkaartjes zetten de wandelgroepjes aan om op de aangegeven tussenstops even stil te staan voor een overweging of ze zijn de aanzet tot een gesprek. We bieden een rijke mix aan tekstkaartjes zodat jullie kunnen kiezen wat het best past bij je publiek. Vraag een vrije bijdrage ten voordele van Welzijnszorg.

Extra: bij aankomst is er plaats om gezellig samen te zijn, iets te eten of drinken. Opbrengt kan je aan Welzijnszorg schenken.

Het volledige draaiboek en de tekstkaartjes kan je gratis downloaden op www.welzijnszorg.be/wat-kan-je-doen